

Paul-ŋum Tuyuutai Titus-mun

¹ Tuyuutit ukua agqiqsut Paul-miñ savaktaaniñ Agaayyutim, uqqiraqtigiplugu Jesus Christ-ŋum. Agaayyutim piksraqtaagigaaña ikayuquplugich ilaan iñuksraqtaañi ukpiliquplugich suli ilisauttutiqağlugich ilumutuungagun ukpiğusripta, ² tunŋaviqaqtuakun niğiugaqaħikun isruitчуamik iñuukigmik. Agaayyutim saglutlaitчуam akiqsruğniğaatigut taavrumiña iñuukigmik sivuani aullağniñhan piviksrauruam. ³ Aasrii nalaullapiaqługu piviksraq sagviğaa taamna tusraayugaagiksuağmigun. Taatnaqtuksraquqłuña savaaksritчаaña, uvañaasrii uqağiplugu tillisaagun Agaayyutim Anniqsuqtipta. ⁴ Titus, aglaktuña ilipnun iğñaurapiamnun ukpiqsriħikun piqatigikkamnun. Agaayyutimtuq Aapauruam suli Christ Jesus Anniqsuqtipta iħuaqqtikun qiñuiññiqsimaagumigaatin.

Titus-ŋum Savaaña Crete-mi

⁵ Uvaña unitchikpiñ Crete-mun iħuaqsruquplugich sut iħuaqsrugaksrauruat taamani, suli nalunaiqsitquplutin ukpiqtuaŋuruat qaukħksrañitñik nunaqqipayaani. Tillisitka itqağilugich, ⁶ qaukħksraqtaañuruuq patchisaitчуksrauruq, aŋun atautchimik iħaqtiaqğuni, suli qitunğai ukpiqsriñulutiŋ uqautausrunaqatiŋ pitchiğiillugich tupiktañikun. ⁷ Uqaqtiksraqtaaq Agaayyutim

savaanjanik aňalatchiruksrauplugu patchisaitchuk-srauruq, pisuligmigausrunjaqani, uumitchaktangiguni unniin imiligaqtausrunjaqani, qinnaktasrunjaqani unniin killukun piqagugruasunjaqani. ⁸ Ilaa tukkuğinñaqsuksrauruq, piqpaksriñuluni nakuuruamik, inmiñun aňalalguluni, nalaunñaluni, ipqilluni, suli algaqsruutmik tuvrairuanjuluni. ⁹ Uqaqtiksraqtaam payañairvigiraksragigaa uqauttutini ukpigiraksrauruq suli iviqtisrimaaqtuaq ilisauttutmun. Taatna ilitqusriqagumi ilaa pitchuksaagilgugisuruq atlanik ilumutuuruakun ilisauttutikun, suli qinñiqtilgugisiyaa tanjigiliqputaat akilliiruat uqatigmun.

¹⁰ Uvvatakku inñugiaktut tupiguutaitchuat inñuich kinnitñikhutiñ atlanik nipiqaigimikkun kinniqikun, suvaluk taapkua ilisautriruat inñuk nalunaitñutchiqsuksrauplugu annautrauniaqpan. ¹¹ Ilisauttutaat nutqaqtitaksragipiagiñ, takku ilinisa akasrimagaich aňayuqaagiich ilisautriñigimikkun ilisauttutigingilaaksragimiknik killukun piqagugruaqhutiñ. ¹² Crete-tagmiut ilañat sivuniksriqiraat nipliğñiqsuq, Crete-tagmiurguuq ataramik sagluturuañuniplugich, niğrugaaqłuktun inniplugich, suli iqiasruuplutiñ niğitłaturañuplugich. ¹³ Aasrii taamna nipliun ilumutuupluni. Taatnağlugich iluakksrañatnun ilvich inñiqtiğumigitin ipiksilugu, ilinilli sayakturuamik ukpigusriñikkumuut, ¹⁴ itlungigutiñ Jew-ñuruat unipchaalianitñunlu ilisauttutaatnunlu suli inñuich tillisaatnun, ayyairuat ilumutuukigmik. ¹⁵ Supayaaq ipqitchuq inñuñni ipqitchumaruani, aglaan ipqitchuanjitchuq tamatkunani qaayugnaqtuani

suli ukpiqsriñgitchuani, takku ilinisa isrummatinich suli qaugrimmaagiutillautanich qaayuğnaqsianiksimaplutin. ¹⁶ Ilinich ilitchuqsrimanigaluaqhutin Agaayyutmik, aglaan iñuuniałhata piilaagigaa, ilinich uumiktanikhutin, tupiktaiqhutin, iñiqtaqağumiñaiqhutin nakuuru-amik.

2

Nalaunjaruat İlisauttit

¹ Aglaan ilvich ilisauttigiraksragigiñ ilisauttitiksraq ilumutuurautigun uqahigtigun. ² Uqautilugich utuqqanaağtuat anjutit qaugrimmaagiqulugich, isrumaugalgulutin, ilinittik anjalalğusritqulugich. İlumutuğugutin ukpiqsriñgimikkun, piqpaktağmikkun, suli iglutuilğusriñgimiktigun. ³ Taatnatuntuuq uqautilugich utuqqanaağtuat ağnat ukpiqtuam irrusrianik piqaqulugich, sagluturuanajutqunğıllugich, naagaqaa tigutarritqunğıllugich taanğamun, ilisautritqulugich nakuuruakun, ⁴ atriraksrallautagugutin nutautluktuanun ağanun piqpaksriñksrañatigun ilaqatiumiknik suli qitunğamiknik, ⁵ inmiknun anjalalğusriłutin ipqilikon suli ilaqatausruqsilutin kiñunigmi, tupiqsritlasriłutin anjutiumiknik. Agaayyutimli uqalħa iñuich suunıllagıngıitchumigaat. ⁶ Taatnatuntuuq pitchuksağlugich nukatpiat anjalallautahksrañatnun inmiknik. ⁷ İlvillu supayaatigun atriraksrallautagugutin savaallautakun. İlumutuğullapiagutin suli piyummatiqagutin ilisautriñiqni. ⁸ Uqautriłutin

nagguksrugnağumiñaitchuakun, akilliliqsuqtitin kannusrutlasrılıgich, pigiitchuakun nipiksraillutin uvaptigun. ⁹ Uqautilugich savaktaagruich tupik-sritqulugich añaayuqağmiknik suli quyalilugich sukupayaaq. Ilinich kiumakliqsuksraungitchut ¹⁰ unniñ tigliktugvigiraksrağingitchaich. Aglaan ataramik urriqsuqtaksrağigaat nakuuñiqtin suli qanutitanaiñiqtin kamagikkauñksrañanun ilisauttutim Agaayyutikun Anniqsuqtiptigun surağalıpayaağmikni.

¹¹ Uvvatakkun Agaayyutim ihuaqqutaa ilisimanaqsiruuq iñupayaat anniqsuliksrañatnun. ¹² Taavrumuuna ihuaqqutmigun Agaayyutim ilisautigaatigut agaayyutailaakuqungitluta suli nunakuañhum kimmutaaguqungitluta, iñuutqupluta uvaptiknik añalagusrılıuta, nalaunñaluta, agaayyutiqağuta pakma uumani nunami, ¹³ taqqillaptikni quvianaqtuamun uvluanun niğiugağikkapta, kamanautaa kamañaqtuam Agaayyutipta Anniqsuqtipta Jesus Christ-ñum sagviqpan. ¹⁴ Ilaa qaitchuaq inmiñik piqutigipluta, annautisraqhuta pigiitchuapayaamiñ suli pigiağutitqupluta inmiñuñhiñaq, ipqiguta, piyummatiniguta nakuuruakun. ¹⁵ Tamatkua ilisauttutigiymigitin, atuğlugich añalatchiñiqni, pitchuksaagiqni suli alğaqsrulhatni tusraarivich. Nalliatnun-unniñ piinillağipkasruñaqnak.

3

Ukpiqtuam Agaayyutiku ağıaliksraña

¹ Itqaaqtuutilugich iñugikkatin maligutchiłiksrañatigun anjalatinik suli qaukligñik, tupiksriłikun ilinjitñik, itqanairrutitqulugu savaallautapayaaq. ² Uqautilugich pigiiłakun uqautiksritqunğıllugich, aglaan qinuiyusrimaaglugich, ilauraaqnağlugich, suli ataramik aggañairrutriłikun irruiriqulugich iñupayaanik. ³ Uvvaptuuqtakku qaanikkaptikni kinniqliputa, tupiktaitłuta, nalaunñaisimarugut, savaksiqsimaplugu kimiksriłiq quvianagikkañigun killuum qanusripayaatigun, iñuuniaqhuta uumiktakun suli siqñaktakun uumikkutiqluta avatmun. ⁴ Aglaan Agaayyutim Annisquqtipta aggiqami piqpaksriłigmigun suli iluaqqutriłigmigun annisqugaatigut. ⁵ Uvagut savaaqallautallaptiguungitchuaq aglaan ilaan nagliksriłigmigun anitqiksitkaatigut salumakkaukapta imigmik aasriñ Ipqitchuakun Irrutchikun qaitchiqluta nutaamik iñuuliğmik. ⁶ Uvvatakku Agaayyutim agliplugu qaitchigaatigut Ipqitchuamik Irrutchimik, uumuuna Jesus Christ-kun Annisquqtiptigun, ⁷ taavrumuuna iluaqqutaagun uvagut nalaunñasripkaqhuta Agaayyutmi, suli piññaktaagilugu isruitichuaq iñuuliq niğiuğagikkakput.

⁸ Tarra taamna ilumutuuruuq nipliun. Uvaña ataramik uqaqugikpiñ tamarrumuuna nalupqisruutaigutin, iñuilli ukpiqsriuat Agaayyutmik ataramik kipiğiyumuut piviqaqtiliksrañagun savaallautam. Taatnatchich savaallautat nalaunñarut suli ikayuutiksraurut iñuñni. ⁹ Aglaan piisimaagvigilugu isilğaiłikun

uqaksraqtuliq, immakḡaqtatigun atiqtigun kanḡiuliq, aivvatraliq, suli akimaniutraḡimiiḡ maliguksratigun qaisauruatigun Moseskun. Tamatkua ikayuutaungitchut unniin pitluktuanungitchut. ¹⁰ Malgugugluguunniin algaqsruutiqaḡumigiin iḡuk akatchiruaq avgumaligmik ilamiin, suqutigitqisrunaḡnagu malinḡugutillangitpan. ¹¹ Uvvatakkul isimagiin taatnasriq iḡuk iluaqsruutaungitchuq suli killuqsautaiin kaniqsimapkaḡaḡigaat nalaungilḡhagun.

Ilisauttutit Aqulliich

¹² Qakugu tuyugiyupku Artemas naagaqaa Tychicus ilipnun, utlallaksapiagumigikma Nikopolis-mun, takku sivuniqaqtunḡa ukiisukḡunḡa tarani. ¹³ Ikayuḡniallapiagumiikkiin Zenas, maligutaksraliqirilu suli Apollos aullaḡniaḡhakni iglauḡiksraḡmiknun, suli supayaamik inunaiyallapiaglugik. ¹⁴ Ilisautilugich iḡugikkavut piviqagtitchiḡksraḡatigun savaallautamik, aasiiin piqagtitchilutinḡ atlat inuḡikkaḡitḡik iqaisruktuasrunaḡatinḡ.

¹⁵ Iluqaḡminḡ piqasriqsuqtima nayaanḡaḡaatin. Nayaanḡaḡmivut ukpiqtuaḡatiuvut. Agaayyutim iluaqqutaan iluqasri nayugumigaasri.

**Ippitchuat Makpigaaat - Agaayyutim Uqalhi
Inupiatun**

The New Testament in Northwest Alaska Eskimo

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Inupiatun, Northwest Alaska (Northwest Alaska Eskimo)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

46cece15-9127-50b3-bf07-88a1082e7ab6